

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economien.

Va esî Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Pretiu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pro 1/2
de anu, — si 1 galb. pro 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbrale pentru fiesce care publicatiune separatu. In Loculu deschisu 20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Locuinti'a Redactorului:

Cancelari'a Redactiunii:

Strat'a Morariloru Nr. 13.

Articolile nefrancate nu se voru primi decâtu numai de la corespondenti regulaci ai „Federatiunii“ Articolii tramisai si nepublicati se voru arde.

Pest'a, 29 maiu, 1868.

Calebri'a principelui Napoleonu este obiectulu care atrage atentiunea toturoru. Coniecturele cele mai cutezate suntu la ordinea dîlei. In capitalea Ungariiei se latise faim'a, câ ca eri ser'a principele va fi aicia. Intr' ace'a elu petrece inca in Vien'a si dupa scrierile mai noue numai mane, joi, ser'a, — dupa altele numai sambata — va sosi aicia. Ca pretotindea, pre unde aveâ sê sosesc, principele mai antêiu fu intempnatu de — diurnalistica. Foiele unguresci inca lu-bineventara innainte de a ajunge in Ungaria. Putienu importa care foia unguresca cum corepunse reguleloru convenintiei intru primirea unui pope, — ungurii preste totu se precepu bine a ambli a vifeimulu, a face sfara 'n tiera — si de ace'a voru aretâ o. cetitoriloru nostri numai parerea ce o au dîele unguresci despre scopulu caletoriei principelui. Tote se unescu, pre scurtu, in presupunerea, câ Franci'a, nepotendu-si aflâ altu aliatu, perca cu totu pretiuu alianti'a Austriei. De aci purpediendu, si apoi combinandu faim'a câ „principele rosu“ va petrece in Bud'a-Pest'a 6 dîle, unele foie nu vreu sê scia neci mai multu neci mai putienu de totu, câ Franci'a, vreamu sê dîcemu, principele Napoleonu crede a aflâ acêsta Austria in — Bud'a-Pest'a. Daca am scl, câ principele Napoleonu ni-ar' face amore, ce se dîce câ o fece lui „Augsb. Ztg.“, pote am luâ ustene'l'a a-i prevesti si d'in parte-ne ce Austria are sê afle in Bud'a-Pest'a. Asiè inse ne inestetulimu cu presupunerea, câ Innaltîmea Sa nu va fi adusu cu sine sperâri prea mari nice cu privire la Austri'a, cum au cunoscutu-o lumea pan' acum, — ca atâtu mai putienu fatia cu Austri'a d'in dîlele acete-a. Petrecandu aici tempu mai indelungatu, de cum-va va avè ocaziune a vedè cu ochii sêi si a auire cu urechile sale, se va convinge despre adeverata stare a lucrurilor. D'in parte-ne, ne implenimu una detorintia placuta de consangeni, salutandu-lu cu tota iubirea animei nostre pre pamentulu strabuniloru nostri. Principele liberalu, nu pote sê fia de câtu binevenitu la tote poporele, la noi inse elu are indoite titluri de simpatia, si de ace'a i dorimu totu sucesulu intru urmarirea unui scopu, care are sê face d'in fratii nostri, — de cari ne lega dulcea savenire a unui trecutu comunu stralucitu, limb'a si altele, — nu numai natiunea cea mai inaintata in tota privintî'a, ci si natiunea cea mai libera d'in lume.

Situatiunea politica e tare nesecura. Tote potevile armeza, si fia-care d'in ele sustiene, câ armârile ei purcedu d'in anima curata, fâra cugete rezervate, fia-care armeza, pentru câ celealte inca facu asemenea. Tote sant convinse, câ se prepara la unu resboiu generalu europenu. Straformârile cele mari, ce le va aduce atare resboiu preste Europ'a, inca nu se potu prevedè; atât'a inse e siguru, câ prin resboiulu eventualu se voru deslegâ cestiunile pendinti, si asiè totu ar' urmâ ce-va folosu d'in acestu reu necesariu. Saripoulos, profesoru la universitatea d'in Aten'a, voiesce a usiorâ diplomatiei opulu impartîrei teritoriale; spre scopulu acestu-a a scrisu o brosiuraintitulata „viitoriulu Oriintelui“; dupa parerea profesoriului aru potè formâ urmatoriele staturi: 1) Regatulu Romaniei, contiene Moldavi'a, Romani'a si se marginesce câtra apusu cu Dunarea. 2) Regatulu Serbiei cuprinde pre toti slavii Turciei europene a fara de Bulgari. 3) Regatulu Bulgariei. 4) Regatulu Greciei, cu capital'a Constantinopolei, cuprinde Traci'a, Macedonia, Epiru si Tesali'a, insulele arciipelagului, si malulu Asièi mice pana la Cilici'a si Siri'a, insulele Cipru, Rodu, Cret'a si malulu sudicu alu marei nere. 5) Imperiulu Turciei contiene teritoriale locuite

de musulmani, Siri'a, Mesopotani'a, Arabi'a si Egiptulu. 6) Cetatea Jerusalemului cu Jafa, ca principatu, sêu republica neutrala, pentru ca tote natiunile crestinesci sê pota cercetâ mormentulu mantuitorului.

Prepusii confessiuniloru nemahomedane fure primiti in audiintia la sultanulu pentru a-i multumi pentru dispusetiunile mai noue, prin cari se garanteza egalitatea toturoru confessiuniloru. Absolutismulu, candu trage de morte, incepe a fi liberale si se incerca a vindecâ ranele, cari nu a incetatu de a le immultî, fâra neci una remunstrare a consciintiei atunci, candu poterea i-a fostu in deplina inffiorire. „Ve multiamescu pentru gratulatiunile dvostre — respunse sultanulu la vorbirea patriarcului grecu, — mi-pare bine de fericirea supusiloru mei, pre cari i consideru ca egali in tota perfectiunea. Religiunea si drepturile crestiniiloru au fostu aperate si pana aci, numai câtu câ crestiniiloru nu li-s'au datu oficie innalte de statu. Acestu-a a fostu sistemulu vechiu; acuma inse crestinii sunt admisi la tote oficiele, pana si la viziratu. Meritul va decide d'aci inainte la tote denumirile. Contati la buna-vointi'a mea, eu vreu binele toturoru supusiloru mei, fâra [deosebire de religiune au nascere. Candu am organisatu senatul de statu si curtea suprema de justitia, am avutu intentiunea de a vedè alesi intr'acele pre toti omenii eminenti ai diferiteloru confessiuni, cari prin talintele loru luminate voru promovè binele statului. Ei voru complanâ afacerile prin ajutoriulu dreptâtii, care e bazea fia-carui guvernulu, si asiè increderea va prinde radecine in tote confessiunile. De-ora-ce toti supusii mei sunt fii ai acelei-a-si patrie, unirea si contielegearea loru va asigurâ binele publicu si viitoriulu.“ Cine sê dee credientu la vorbele amagitorie a le tiraniei, sêu, fia acele-a chiaru sincere, cine se va sentî indemnatu a uitâ trecutul, plinu de nedreptâti si suferintie, cari le-a produsu superbi'a si arbitriulu despoticu?

Comitatulu Crasnei, 5 iuniu 1868.

Una intrebare

câtra domnulu br. Bánffy Albert, deputatu alu cercului Sîmleului d'in Selagiu.

Veti scl, dle deputatu, câ statorindu-se prin legislatiunea unguresca d'in 1848 cercuri de alegere dupa sistemulu representativu, acea-si legislatiune, atunci candu s'a fortiatu uniunea Transilvaniei, prin urmare, si anesarea pârtiloru — partium — câtra Ungari'a, a scirbatu dreptulu comitatului Crasn'a de a tramite doi deputati la dieta, intru atâtu-a, câtu a impusu acestui comitatu, ca sê alege pre alu doile deputatu d'impreuna cu urbea Zilah, pre teritoriulu comitatului Solnoculu-M., — sê alege d'impreuna cu una urbe, carea ante de 1848 avea dreptulu a tramite, singura, unu deputatu la diet'a Traanniei; cum câ acêsta dispusetiune a dietei unguresci d'in 1848, d'in mai multe consideratiuni, nu a placutu comitatulu Crasn'a, o veti scl era prè-bine d'in faptulu câ, comitatulu Crasnei, inca in 1848, ne voindu a abdîce de cei doi deputati, in locu de a merge la Zilah ca sê alege impreuna, a alesu pre alu doile deputatu, singuru, in opidulu Crasn'a; urmarea, de sine se intielege, a fostu: nimicirea acestei alegeri. Nu a intardiatu comitatulu Crasnei a remunstrâ contr'a dispusetiunei dietali, in mai multe ronduri, precum: in 1861, si mai de aproape in 1867, nov. 26.

Nece unulu d'intre fii acestui comitatu nu ar' potè scl mai bine decâtu Dvostra, dnule deputatu, câte neplaceri si superâri au de a suferi alegatorii d'in comitatulu Crasnei, mergundu a alege deputatu in una urbe, asiediata cu totulu intru altu comitatu, si inca in departare de 3—4, ma si mai multe miluri; prè-bine veti scl, dle deputatu, necesurile ce le are atâtu comitatulu Crasn'a, câtu si urbea Zilah, cu esmiterea comisuniloru pentru conscrierea alegatoriloru, aci pre teritoriulu unui, aci pre alu altui comitatu. Chiaru pentru asta impregiurare, comitatulu Crasnei

a aflatu de bine, ca sê tramita representatiunea facta in 1867, 26. nov., la stimatu Dvostra, ca la deputatulu cercului Sîmleu-Selagiuului, cu scopu ca Dvostra, dle deputatu, sê o propuneti innaltei diete unguresci spre considerare, si resp. ace'a innalta dieta sê se indure câtu mai curendu a delaturâ anomalî'a ce existe in comitatulu nostru, relativu la cerculu de alegere alu Zilahului. Comitatuulu sperâ câ Dvostra, dnule deputatu, apretiuindu indestulu fatalitâtile obvenite d'in dispusetiunea dietei unguresci, nu veti intardiâ a pune indata vorba poterica in caus'a prêsanta si drepta a acestui comitatu.

Subscriisii — alegatori d'in comitatulu Crasnei si membri ai comitetului comitatense — de 7 lune de dîle, decandu Vi-s'a admanatu petitiunea acestui comitatu in caus'a susu atinsa, au vediutu multe representatiuni si petitiuni pertraptandu-se in innalta dieta, numai ceea a comitatulu Crasn'a, pentru delaturarea memoratei anomalie, nu o-amu vediutu. Pentru aceea darane luâmu indresnel'a a intrebâ câ, candu aveti de cugetu a subscrerne innaltei case numit'a petitiune? numai nu aveti dora de cugetu sê o lasati pana la sesiunea venitoria?

Primiti, etc.

Mai multi.

Transilvani'a.

Clusiu, in 6 iuniu 1868.

Dupa cum a incunoscutiatu si „Federatiunea“ pre cetitorii sêi, eminentulu artistu romanu dramaticu, dlu Mateiu Pascali, se afla cu o trupa a societatei sale in Transilvani'a la Brasiovu. A strabatutu la Clusiu faim'a, cumca dlu Pascali, in caletori'a sa artistica, ar' avè dora scopulu, ca sê cerceteze si acêsta cetate si sê dee aicia, vre-o câte-va representatiuni. Acêsta faima o prinde diuariulu magiaru de aici „Magyar-Polgár“ si dupa ce incunoscutieza publiculu sêu despre aceea, câ numit'a societate va sê face aici in Clusiu trei representatiuni, continueza: Dorimu ca sê se bucore de o sorte mai buna la noi decumu s'a bucuratu societatea nostra melodramatica, sub directiunea lui Michaila Havi, in Bucuresci. La tota intemplarea asteptâmu cu interesu, ca sê ne facemu cunoscuti si cu acêst'a parte a desvoltarei culturei romane. Inainte de tote, vinu sê-i spunu on. „M. P.“ cumca si noi suntemu cam asiè incunoscutiati, câ in caletori'a sa dlu Pascali va cercetâ si Clusiu; Romanii lu dorescu, cu aceea caldura, carea o simte ori cine câtra artea natiunei sale, si suntemu convinsi, cumca publiculu magiaru de aici, totu d'in amore câtra arte, si-va da concursulu sêu de a potè face possibile vre-o câte-va representatiuni in capital'a tieriei.

D'intr'o epistola privata d'in Bucuresci estragemu urmatoriele despre artistulu mentionatu:

„D. M. Pascali si soci'a Domnialui Matilda Pascali artisti prin escelintia, elevii scolei franceze, favoriti publiculu nostru, fiu devotatu alu natiunei sale, dupa cum veti avè ocaziunea a-lu cunosce, s'a decisu a veni cu o trupa mica dar' alesa prin pârtile transalpine cu scopu, ca sê arete si romaniloru si strainiloru d'in acele-a pârti, progresele natiunei romane in art'a dramatica; este totu, ce pote fi mai frumosu, acêsta idea d'in partea amiculu meu; ea este folositoare si pietosa, folositoria intru câtu elu va scl prin art'a sa, prin limb'a nostra sonora si alesa sê radice vadi'a si reputatiunea natiunei; pietosa pre câtu ea tende, a deschide unu templu in care sê se intalnesca amici si neamici, pentru a gustâ câte-va momente, frumosulu si sublimulu artei.

Unde este arte si sciintia, mi se pare câ nemicu nu pote fi banuitu; arte ve aduce amiculu meu Pascali, si ea speru, va gasi la romani si straini protectiune si iubire“ s. a.

Bine voiesca diuariulu M. Polgár a ceti aceste-a orduri si de le afla demne, impartasiesca-le publiculu sêu, — indemne-lu ca sê arete, câ scie pretiu mai multu pre artistii romani, de cum sciu pretiu publiculu Bucuresciloru pre artistii magiari. Sê-mi ierte inse M. P., daca cutediu a-i spune si aceea, cumcâ artistii si-au aflatu in Bucuresci partinitorii sêi, ba chiar si poetii sêi.

Nu am la mana unu diariu romanu de la Bu

ROMANIA.

Raportulu

comitetului delegatorilor, insarcinati cu cercetarea chestiunii cai-
loru ferate.

A se vedè nr. Fed. 79 si 80.

O mai mare reducere a costului chilometricu nu s'a potutu obtine, cu toate staruintele comitetului, căci reprezentantii dlui Strusberg nu incetau a ne opune, că pretiulu de 270,000 franci, pentru care Statulu romanu, are a garantà 7½ la suta, este numai nominal, că prefacerea lui in efectiv, in bani gat'a, nu se va potè efectua mai susu, de cătu celu multu cu 60 la suta, că prin urmare sum'a nominala de 270,000 franci reprezinta, in bani gat'a numai 162,000 franci.

La intimpinările comitetului că, cursulu obligatiuniloru Openheim asta-di s'a suitu la 73 pana la 74 la suta, reprezentantii dlui Strusberg au replicatu, că obligatiunile Openheim produc o dobenda de 8 la suta si că numerulu obligatiuniloru Strusberg, va fi multu mai mare de cătu numerulu obligatiuniloru Openheim, si că chiaru pentru acestu cuventu, cursulu loru va trebui, să fia multu mai scadiutu.

Concesionarii au refusat a consimpti la o reducere ulterioara a pretiului chilometricu de 270,000 franci, au refusat d'cu si atuncea, candu d. cavaleru d'Ofenheim, prin telegram'a adresata guvernului si Adunarei legelative, a dechiaratu, că primesce concesiuinea Strusberg asià cum este: (telle quelle) cu o reducere de 50,000 franci la chilometru.

Actulu de concesiuinea a dlui Strusberg, dupa cum s'a precisatu, s'a modificatu si s'a lamurit, avemu onorea de alu supune onorabilei Adunări, anesatu la raportulu presentu.

Luandu sciintia despre renuntarea dlui Strusberg, la sectiunea cailoru ferate de la frontiera Bucovinei la Iasi, domnulu Ofenheim a inoitu propunerea de a i se concede esecutiunea acestei sectiuni.

Prin propunerea, trimisa prin telegrafu de la Vien'a la Bucuresti, domnulu Ofenheim reducea de o parte subventiuinea Statului de la 57,500 franci, 40,000 franci pe chilometru, er' de alta parte cerea sporirea pretiului concesiuinei provisorie de 230,000 franci la 240,000 franci pe chilometru.

Tot'odata dlui a gasitu de cuvintia, de a veni la Bucuresti si a continua negociatiunile sale.

La intrebarea, ce i-a facutu comitetulu, de mantienè propunerea facuta guvernului si Adunarei legelative, de a primi concesiuinea Strusberg, asià cum este si cu unu scadiementu de 50,000 franci la chilometru, domnulu Ofenheim a datu respunsu afirmativu si forte categoricu.

D'in discussiune inse comitetulu s'a convinsu că, d. Ofenheim avea idei forte eronate asupr'a puntului celui mai esentialu alu concesiuinei Strusberg. Dlui sustienea că, Statulu Romanu are să confecioneze si să emita pe contulu său obligatiunile cailoru ferate si prin urmare că, in casu, candu concesionarii Strusberg si companie ar' emite obligatiunile numai cu 50 la suta a valorii nominale, Statulu va fi detoriu a le da, pentru sum'a de 270,000 franci pe chilometru in obligatiuni, de doue ori 270,000 franci, asià dar' 540,000 franci pe chilometru, care ar' represintă 270,000 franci bani gat'a.

Dupa ce inse comitetulu a precisatu puntulu acest'a in noulu actu de concesiuinea a dlui Strusberg si anume a lamu-

mani, vomu potè, să avemu si noi o literatura poetica. — Sè vedemu!

II.

In acestu capitolu vomu tratà asiè dara despre partea antăia a criticeii său despre conditiunea materiale a poesiei.

Cu cătu artea se desbraca mai multu de materialu său se exprime in unu materialu totu mai finu, cu atātu ea devine mai perfecta.

Sculptur'a e mai perfecta de cătu arhitectur'a, pictur'a de cătu sculptur'a, music'a de cătu pictur'a, pentru-că fia-care se exprime in unu materiale mai finu, de cătu tote celelalte. Si in fine poesi'a este mai perfecta de cătu tote, pentru că ea se desbraca de ori-ce materialu fisu. — Daca poesi'a se desbraca de ori-ce materialu sensibilu, care este totu-si materialulu in care se exprime poesi'a, dupace stă nedisputabile, că ori ce arte, pentru a se potè exprime ori efeptuà, are neapcrata trebuintia de unu materialu? Poesi'a, propriu d'isu, nu are nice unu materialu; ea, ca cea mai perfecta arte, ca sum'a artiloru, este cu totulu nemateriale. Mediulu, prin care ea se exprime său se comunica este insusi sorgintele său principiulu ei. Principiulu ei inse este fantasi'a poetului, er' mediulu său modulu, prin care ea se percepe de cetitoriu său auditoriu este era-si fantasi'a acesto r'a. Astu-feliu deca amu potè dice in unu sensu cu totulu impropriu, că poesi'a are si ea materialu, acest'a ar' fi insusi fantasi'a, care inse nimicu nu este mai putfinu, de cătu materiale.

Domnulu Maiorescu, dupa ce dice cu totu dreptulu, că limb'a nu este materialu, fără numai unu vehiculu, prin care ide'a conceputa de poetu se exprime si se comunica cu altulu, — care ratiunamentu inse d'insulu l'a decopiatu mai d'in vorba in vorba d'in unu celebru esteticu germanu,* dar' fără să nespuna, — apoi vinc si dice, că materialulu poetului său mai bine alu poesiei se cuprinde numai in consciintia nostra si se compune d'in imaginile reproduce, ce ni le descepta audirea cuvinteloru poetice (?).

* V. Aesthetik oder Wissenschaft des Schönen v. Dr. Fr. Th. Vischer III. pag. 1164.

curesci d'in anulu 1860, in care cetisemu o oda dedicata cantaretiei Corneli'a Hollosy, in specie musiceii si opereii magiare, o oda, carea incarca pre artistii unguri cu onoruri si cu totu ce potè fi frumosu, a-si reproduce d'in astea vre-o câte-va pasagie, spre a aretă fratelui M. Polgár, că Romanii d'in Bucuresti, au sciutu pretiulu ce a fostu de pretiutu la artistii magiari. Revist'a Carpatiloru de la anulu 1860, dedică o recensiuinea de 20 fecie opereii magiare. Aici se potu ceti urmatoriele:

„Incepemu de la Dn'a Corneli'a Hollosy, prima-dona absoluta, si aretăm, că acest'a sirena incantatoria, unese in sine o mare parte d'in nuancele ce constituie pre adeverat'a artista. Vocea ei este omogena, suava si plina de agilitate. Canta dupa celu mai escelentu metodu alu scolei italiene, intoneza bine, lega si coloreza notele cu mare arta; dar' ceea ce maresce si mai multu acesteia merite este simtimentulu si expresiunea, ce pune in doiosele note ale partitiunei sale. Cu acesteia merite, ce nimeni nu potè sè i le contesteze, a reusitu a ne face sè vedemu pre adeverat'a Mis' Lucia, debila, inocenta, si dominata de unu amoru fatalu, care o duce la momentu in primaver'a etatei sale, — er' publiculu incantatu pe accentele vocei sale o gratulă cu multime de flori si torente de aplause bine meritata.“

D'in astea pucine orduri potè vede M. P. că Bucurestii au sciutu a pretiulu, ce erà de pretiutu in artistii magiari, ma deca sum bine informatu, oper'a si artistii magiari gasira acolo si o primire buna si caldura d'in partea publicului, căci numai acest'a i-a potutu inspirà directoriulu companiei curagiulu, de a suitu pre scen'a teatrului d'in Bucuresti unu firu lungu de opere.

Nese caletori d'in Roman'a, cu cari avui onore de a conversà pre acelu tempu in Sabiu, aflau causele caderei artistiloru magiari in Bucuresti, nu in nepartinirea publicului, fără cu totulu altu unde-va; domni acei-a duceau acolo o vietia mai sumtuosa de cum le-ar' fi ajutat midilocelu, cum am dice, densii voiau sè faca in Bucuresti, nu numai pre artistulu, dara si pre cavalerulu magiaru.

Sè le punemu inse tote acesteia de laturi, noi credemu cumca M. P. prin observarea sa privitoria la partinirea lui Havi si comp. la Bucuresti, nu va fi voindu a disgustà pre publiculu magiaru de la partinirea artistiloru romani; d'in contr'a va fi voitu a face la connatiunaliu sèi, unu apelu, ca sè arete acesteia, ce insemnéza, a partinè art'a. Publiculu magiaru d'in Clusiu a datu deja dovada despre aceia, că apretiesce art'a reprezentata de romani, cu ocaziunea concertulu ce-lu arangiaru romanii d'in Clusiu, la adunarea generale a asociatiunei trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tienuta in ver'a anului trecutulu aici in Clusiu; suntemu convinsi, că la casu candu dlu Pascali cu trup'a să ar' veni in asta cetate, va aflà si la magiari apretiuirea meritata. △.

FOISIOR' A.

Critica unei critice

de Ar. Densusianu.

I.

In revist'a, ce am facutu a supr'a stărei criticeii literarie la romani, am promis, că voiu reveni in decursulu acestor studii si a supr'a unor critice publicate pana acum.

De asta data voiu a desbata si a-mi dà parerea despre cercetarea critica, ce a facutu dlu T. Maiorescu a supr'a poesiei romane, tiparita in Iasi in 1867.

Acest'a cercetare critica cuprinde pe 118 pagini o critica de poesie rele, cum se exprime autorulu, si pe vre-o 90 pagini esemple de poesie mai bune, formandu o brosiura de 9 cole. —

Dlu Maiorescu voese in acest'a critica a constată si a ne aretă, pana la care gradu de perfectiunea a ajunsu poesi'a romana.

Resultatulu dupa dsa este, că romanii pana acuma abie aru avè vre-o 11 poesie lirice, vre-o 10 fabule si epigrame, si vre-o 13 balade, dar' apoi si aceste-a nu dora nu sciuc ce poesie, fără éca asiè — mai bune intre cele rele.

Acest'a este intielesulu pe scurtu alu criticeii dlui Maiorescu.

Domnulu Maiorescu imparte tractatulu curatu criticu d'in acest'a brosiura in doue părți, d'in cari cea d'antăiu trateza despre conditiunea materiale a poesiei său despre acea-a, cum are sè-si exprime poetulu ideile sale; er' a dou'a parte trateza despre conditiunea ideala a poesiei său despre obiectele, cari are sè cante poetulu.

D'in acest'a se vede, că dlu autoru nu voiese numai a critica poesi'a romana, dar' totu odata a dà adeveratiloru poeti romani, cari se voru nasce, căci pana acum dupa dsa d'acesti-a nu avemu, si ore-cari principii si invetiature, intre cari apoi intretiese teorie si ratiunaminte filosofice, estetice s. a. — dupa cari singure, deca le voru intielege si armă poetii ro-

ritu că, nu Statulu romanu, ci d'in contra concesionarii Strusberg si compani'a, se obliga a confecionari si a emite obligatiunile cailoru ferate pe numele si contulu loru, si pe risicu si pericululu loru, si că guvernulu romanu nu va lua asupra sa alta indetoirie, decâtu aceia de a garantà 7 si jumetate procentu, la 270,000 fr. pe chilometru, domnulu Ofenheim dechiaratu că, si-retrage propunerea sa si se marginescu cererea primei sectiuni de la Sucev'a-Stolniceni, la Romanu.

Numeru dupa multe negociatiuni si debateri, care au absorbitu tempu de doue septamani, amu pervenitu a intru resistintia dlui Ofenheim si a obtienè de la dlu unu scadiementu de 10,000 franci la chilometru, prin urmare sum'a pentru care Statulu va garantà o dobenda de 7 si jumetate la suta, romane acea stipulata in concesiuinea provisorie s'a datu de guvernulu in tomn'a anului 1867, adica 230,000 franci. Ce se atinge de subventiuinea ceruta de d. Ofenheim care in concesiuinea provisorie erà fisata la sum'a de 57,500 franci de chilometru său a patr'a parte a intregulu costu chilometricu, ea s'a redusu la 40,000 franci la chilometru, și cu 17,500 franci la chilometru. Sum'a scadiominteloru d'acelu nute este dar' la dobendi (a 7 jumetate pe sum'a de 10,000 franci) 131,250 franci pe anu, adica câte 750 franci pe anu la chilometru lungime, er' la subventiuinea ce se cere de la Statu 3,062,500 franci, adica câte 17,500 franci la cătimea de chilometru.

Tienundu séma si de dobandile ce Statulu ar trebui a plătesca, pentru a-si procurà aceste 3.062,500 franci, adica cea sum'a totala a reduceriloru obtienute, devine si mai mare.

Tote cercările de a scuti pe Statu de subventiuinea, de dusa la 40,000 fr. de chilometru, au remasu fără rezultatu. Ofenheim ne a intepinat, a) că la tote căile ferate noi, esecutate de dlu, guvernulu austriacu a participatu a cincea parte a pretiului chilometricu, si că tote guvernulu subventiuneaza intreprinderile de căi ferate; b) că, in ultimulu tempu, Franci'a a datu subventiuni forte insemnatorie, și a atātu calea ferata de la Crasovi'a la Lemberg, cătu si calea de la Lemberg la Cernauti, precum si acea de la Cernauti la Sucev'a, a costatu fără asemanare mai multu, de cătu de dlu, pentru lini'a de la Sucev'a la Iasi si Romanu, căci la antăia, guvernulu austriacu a garantatu dobandile unui capitalu de 321,660 franci pe chilometru si a datu concesiuinea loru gratis pe 10 ani si intrebuintiunea unei linie de cale ferata gata; la lini'a de la Lemberg la Cernauti, guvernulu austriacu a garantatu o dobanda de 7 la suta, la unu capitalu de 315,000 franci la chilometru, era la lini'a de la Cernauti la Sucev'a o dobanda de 7 la suta, la unu capitalu de 337,000 franci la chilometru, d) că, prin concesiuinea ceruta, dlu Ofenheim detoresce a-si procurà singuru pe cont'a s'a, capitalurile necesarie la constructiunea calei ferate, candu pentru concesiuinea Strusberg Statulu romanu indemneza procurarea capitalulu prin garanti'a dobandiloru obligatiuniloru emise de acea compania, e) că concesiuinea dsale, de si se areta scumpa de cătu acea a dlui Strusberg, totusi este mai scumpa de cătu acest'a, pentru că procurarea capitalurilor se face in actiuni, care nici odata nu se potu emite cu cursu asiè de favorabile, precum se emite obligatiunile; f) lini'a de la Sucev'a la Iasi si la Romanu este una d'in cele grele d'in Roman'a, d'in caus'a mareloru dealuri d'entre Stolniceni la Tergulu frumosu, multu mai grea de cătu lini'a

Marturisescu, că nu intielegu, ce voiesce criticulu acestu ratiunamentu, pentru că elu pe terenulu specificu a poesiei nu are nici unu intielesu, fără numai pe terenulu alu alalte arti, dar' si aice numai forte marginitu si cu putere forte relativa de perceptiune. Sè me esplicu. D'acelu dice in scurtu, că materialulu poesiei este consciintia nostra. Departe inse de asiè cova. Consciintia este unu celu d'antăiu stadiu său procesu, prin care omulu comu simplu unu obiectu exterioru cu imaginea, ce si-o face elu spre acelu obiectu in interiorulu său.

Acestu procesu inse este comunu totoruru omeniloru. Celu ce vede unu edificiu, o statua, o icona s. a. singuru percepe acea, că le vede, pricepe in generale, că sunt său esențiale obiectu si in speciale, — in cătu lu-ajuta esperintia. In fine numai cu consciintia este cu totulu imposibile a potè potè o prosa, necum o poesi'a, si totu asiè de imposibile de a se pricepe si gustà. La acest'a se cere fantasia, căci numai acest'a se potu percepe si reproduce imaginile poetului. In fine, materialulu, in care luca poetulu cu fantasi'a lui, er' insusi fantasi'a cetitorului său auditoriului. Acestu ratiunamentu, care celebrulu esteticu citatu mai susu lu-desvoltu largu, este atāt'a de justu, atāt'a de fondatu, in cătu nu incăpe nici cea mai mica indoela. Dlu criticu inse de ce are tiene mortisiu de elu, si-lu decopieza, l'a neintielesu și ca si in alte locuri, dupa cum ne vomu convinge mai in jos.

Nu potu trece de la acesta materia fără a releva unu d'in cele mai frapante contradicteri in criticeii dlui Maiorescu.

D'insulu adeca dice la pag. 2 prin rostulu lui Vischer că limb'a nu este materialulu poesiei, fără numai unu vehiculu lulu său mediulu, prin care ide'a conceputa de poetu se exprime si se comunica cu altulu, er' la pag. 36, dupa ce a scade bitu mai nainte despre conditiunea stilistica a poesiei, dice: „Particularitățile stilului poetic (espresiuini determinate, epitetu, personificări, comparatiuni) puercedu totu la trebuintia de a sensibilizà gândirea obiectelor; acest'a se vine d'in necesitatea de a croa poesiei elementulu materialu ce nu-lu afla gat'a a fara d'in sine, de care inse nu se pot lipsi nice unu opu de arte, frumosulu fiindu togmai exprime-

la Cernauti la Sucev'a, care prezintă dealuri, vâi și rișe obștice cunoscute după cum dovedesc studiile făcute de inginerii societății, trimisi în anii trecuți în Moldov'a, studii, care au costat pe acea societate peste 200,000 fr. și g) în fine, că numai societatea reprezentată de dlui este în stare de a executa calea ferată de la Sucev'a la Iasi și cu care asta-di se execută calea ferată de la Cernauti la Sucev'a, în 17 locuri de odată, cu un contingent de mai bine de 6000 lucratori.

Concesiunea modificată a dlui Ofenheim se aneaza pe lângă raportul prezentu.

„Pe când comitetul credea, că a finit lucrările sale“ venit, prin ministeriul lucrărilor publice, un nou proiect de concesiune, cu data 30 aprilu, prezentat de d. Chapman, procurator fratilor Waring, constructori d'în Londr'a.

Frații Waring mențin propunerea lor, făcută la începutul anului 1867 Senatului Romaniei — de a construi pe cont'a Statului romanu 600 kilometre de căi ferate, cu o lungura cale de la Galati către Mihaileni, cu unu ramu la Iasi și unulu la Brail'a, și de la Brail'a prin Buzeu la București.

Terminul construcției calei ferate este de șase ani, adică numai câte una sută de kilometre pe fia care anu, și prețului cerutu este totu acelu cunoscutu d'în anul trecut, adică câte 170,000 franci efectivi pe kilometru, și în totu pe câțimea de 600 kilometre sum'a de 102,000,000 franci (bani ga'ta).

Frații Waring propun, ca pentru sum'a de 102,000,000 franci efectivi, guvernul romanu să le dea obligațiuni, de ale Statului, create ad-hoc, în sum'a de 150,000,000 franci nominali, pe care dloru le voru primi aforfaiu cu unu cursu de 28 la sută.

Obligațiunile aceste voru aduce o dobândă anuală de 8 și jumătate la sută, și voru fi rambursate al pari în 24 de ani, prin ajutorul unui fondu de amortisire de o jumătate la sută pe anu.

Frații Waring consoleza pe guvernul că, după combinațiunea financiară făcută de dloru, Statul nu va ave a plăti nimica în cursul celor doi primi ani ai construcției, și la alu treilea anu nu va plăti de cătu franci

Statul va plăti înse la alu patru-lea anu	4,500,000
la alu cincilea anu	7,500,000
la alu șaselea anu	7,500,000
la alu șaptelea anu începându și în cursu de optu-spre-diece ani câte 15,000,000 franci pe anu, asiă dar	270,000,000
Sum'a totală franci	301,500,000

Frații Waring mai ceru în art. 3 alu concesiunii propuse, ca anuitatea de 15,000,000 franci să se plătescă la fia care șase ani în numerariu la Paris, Londr'a și Briixella, după cererea dloru sale.

Totu odată mai ceru, ca acést'a anuitate să se garanteze prin o afecțiune specială și privilegiată a întregului resou de cale ferată, ce le s'aru concede, precum și a veniturilor ei, și peste aceste și prin o primă ipotecară asupra totalității veniturilor anuale ale Statului, după prelevarea sumelor des-

ta unei idei sub o formă sensibilă corespondentă. „Va să dăca, aicea d'insulu afirmă d'în contra, cum că limb'a este elementul material alu poeziei. Apoi în fine la pag. 70, per varios casus vine era-si la asertiunea d'antăiu, adică la ratiunamentulu lui Vischer. Umgekehrt ist auch gefahren.

Mai încolo dlui criticu, de la pag. 4—19, estrage două capitole lungi d'în estetic'a lui Vischer, III. §. 850 și 851, unde tractează despre aceea, că de-ora-ce cuvintele în limbă ca tempulu și-perdu fondulu lor material și devin totu mai abstracte, stereotipe și tocite, asiă poetulu totu-de-un'a să se adopte a scrie cu cuvinte d'acele, cari sunt mai plastice, mai viue.

Nu-mi potu rezista a nu reproduce unele pasaje relative la acést'a materia d'în estetic'a lui Vischer, copiate în taceră momentului de dlui criticu. Elu dăce: „Poesi'a în spre-tinutulu ei nu trebuie să admită nimicu diumetatitu, limitatu, rezervatu și împartitu. De-ora-ce în poezia totulu trebuie să fie numai vietia, asiă totu odată trebuie să fie și totulu întregu; spresiunea mai bine să fie îndresnetia până la necredibilă, de cătu timidă, sficioasă, ciuntită. Spresiuni ca: bini-toriu, încătu-va, în parte, în cătu, asiă d'încund, s. a., recesu numai de cătu poezi'a, și alterează întic-torul poeticu. Pentru aceea metafor'a este mai poetică decât asemănarea.

„Mai înainte de tote să vedem acele mediu-loce simple, prin cari poetulu și-sensibilizează ideele sale.

„Poesi'a nu trebuie să lase ca cuvântulu să fie aci numai unu conceptu mortu pentru fantasia. Fiindu că substantivulu, ca subiectu alu construcției, în limb'a de tote dălele, este unu conceptu uscatu, secu, astu-feliu remediu celu mai de aproape spre a-lu inviosia pentru fantasia, este a-i adauge epitetu. Epitetulu este aici una adaugere, și nu predicatu; pentru că aici nu e vorb'a încă despre o espresiune, care are a se efectua numai prin întregă construcțiunea, fără este vorb'a despre dezvoltarea subiectului pentru a-lu infatiosia cătu mai viu și mai expresiv înaintea ochiloru interni și înaintea fantasiei.

tinat la serviciul împrumuturilor, contractate până acum de cătra guvernul Romaniei.

Frații Waring mai ceru (art. 4.) ca, în termenul de două luni, numerate de la semnatura concesiunii propuse de dloru, guvernul Romaniei să fie obligat a remite în manele unui alu treilea deponitaru cele 150,000,000 franci de tite definitive, create de Statu și destinate a fi date ca plata dloru sale.

Frații Waring mai ceru, ca guvernul Romaniei să trimită la Londr'a unu comisariu, însărcinat cu supravegherea expediției materialului în totalu, destinat la construcțiunea călei ferate.

Acelu comisariu va fi detoriu, contra remiterii certificatulu de încarcare și alu certificatulu de asigurare a materialulu speditu, să plătescă fratilor Waring, prin mandat a supr'a unui alu treilea deponitaru, costulu convenit pentru acele materialuri, împreună cu costulu transportulu (art. 6.)

Frații Waring și-reserva dreptulu de a se aprovisiona în Franci'a, în Angli'a, în Belgi'a, și unde voru crede, cu idetoria înse de a înștiința pe comisariul guvernului despre locul aprovisionării, prin armare acestu comisariu va fi detoriu a ambă după frații Waring d'în capitala în capitala, spre a le liberă mandatele convenite, cătra deponitariulu obligațiunilor pentru materialurile pe care guvernul va fi detoriu alu plată, chiar înainte de alu primu (totu art. 6.)

Frații Waring se obliga, drept garanție a execuțiunii îndetoriilor, a depune în manele guvernului Romaniei, la semnatura convenției, o cautiune de 1,000,000 franci semnata și garantată de cătra o casa de banca, primită de buna de guvern.

Abia finisă comitetulu cercetarea și studiulu ediției a două a concesiunii propuse de frații Waring, cându se vedu surprinsu de a o treia ediție a propunerii, făcută de unulu d'în frații Waring în persona, care cu totu răspunsulu, ce i se dete de cătra comitetu prin D. Manassis „că ostenele și cheltuiel' a calatoriei sale nu va ave nici unu rezultat, pentru că sistem'a dumisale, sistem'a construcției pe cont'a Statului, nu este admisibilă“ a gasitu de cuvintia de a veni la București.

(Va urmă.)

Noutăți Straine.

FRANCI'A. După diurn. „Monde,“ în unele părți d'în Franci'a apăsena se întâmplă în prezente demunstratiuni curioase. Trupe înarmate de țierani trecu preste țienuturi întregi, intra cu violența în baserice, conturba cultulu domnedicescu, maltratează prepreți, frangu vasele și instrumentele sante, mai vertosu acele-a, pe cari se afla însemnele guvernulu trecut. Tote aceste se făcure în 25 maiu la Bonnezac prin 400 țierani. Puterea armată abie i potu alungă, a prinde pre complicitii de capetenia și a-i arestă.

Diurnalulu „Étendard“ și-esprime părerea de reu, că senatul imperial austriacu a primitu darea cuponelor, și sperază, că guvernul francescu se va întrepune de nou în interesulu capitalulu francescu, care capetă una lovitură atât de cumplită. — Diurn. „France“ se pronunță în asemene întielesu.

„Acést'a va să dăca „epitetu ornate“ (epitheton ornans) care d'în punctulu de vedere alu prozei este numai unu ornamentu acatiat, și d'încund, de idea, și d'în punctulu de vedere alu poeziei este o desghiaciare, o încăldire a imaginii, carea se recie și înghiaciare în cuvântulu de tote dălele. Acést'a dezvoltare este atât de necesară în poezia, încătu ea, mai cu sama pe terenulu epicu, ficează epitele sale ca stabile, nescămbate; ea nu face înse acést'a numai pentru ca să aiba cu ce să-si impla versulu. Cuvintele aripate a lui Omeru, pr. Achii pletosi, mormea lungitoria, va să dăca carea lungesce pe omu la pamentu, ori cătu se repetă, totu-si nice odată nu ne displăcu.

„Sensibilizarea se pote efectua și prin aceea, că poetulu esprime situațiunea și faptulu și prin unu verbu. Aci totu-de-un'a sunt a se preferi verbele acele, cari au o însemnare mai nemediată, mai ageră, mai sensibilă și expresivă. Este mai poeticu a dăce: dororea me scurma, me sapa, me rodo, me petrunde, de cătu me misca, me imple, s. a.“

Mai încolo vorbindu Vischer despre asiă numitele figure metonimie și sinecdohă, dăce: este unu ce caracteristicu la metonimia, că ea nu urmează numai legile individualizării, punendu singularulu în locu de generalu, speci'a în locu de genu pr. Cicerone în locu de oratoriu, canu în locu de animale, dar' totu odată ea pune generalulu, abstractulu în locu de specialu, singularu, concretu; secolulu în locu de generațiunile în vietia, omenimea în locu de omeni, sperarea în locu de speratu, resboiulu și pacea în locu de ceea ce se cuprinde în ele, omorulu, în locu de omorotriu.

„Altu-feliu acést'a nu este altu-ceva de catu o abreviatu logică, care obvine în tote limbele, chiar' și în pros'a de tote dălele. Dar' totu-si d'în acést'a lungă departare, numai unu pasu trebuie să facem noi de locu, și ajungem în centrulu, în anim'a poeziei. Acést'a procedură nu se întâmplă numai prin aceea, că poetulu pune abstractulu acolo, unde pros'a nu l'ar' fi pus, și e. cându dăce Machetu înainte de omoria lui Dancanu că „a cum a merge omorulu la lucrulu său,“ pentru-că aici și în limb'a de tote dălele se pote pune omorulu în locu de omorotriu, — fără poetulu totu

ANGLIA. Bright și infatiosia în Liverpool, la 4 iun., la unu meeting mare, a carui obiecte fure rezoluțiunile lui Gladstone. Bright fii invitatu pentru a le aperi, și în acestu întielesu și-a și ținutu discursulu. Elu aretă că religiunea de stat a Irlandiei ar' fi pedec'a de capetenia pentru uniunea Angliei cu Irlandi'a. — În Irlandi'a asta-di domnesce religiunea unei minorități neînsemnate, — carea are una avere de 13—14 milioane pundi sterl. Oratorele provoacă pre ascultatorii săi, că precum au fostu ei totu-de-un'a nedependinți de religiunea de stat și liberali în politica, să procedă și acum, cu ocaziunea alegerilor noue, în acela-si spiretu fatia cu cestiunea principale. Dreptulu, dreptulu egale pentru catolici și protestanti, va triumfă, pentru că trebuie să triumfe. „Clubulu liberal“ d'în Liverpool a întempinat pre Bright cu ovatiuni mari. Câte-va mii se adunara în Philharmonic Hall și dădura unu prandiu serbatorescu în onorea lui Bright, Harcourt și Vernon, cari fure ospetii distinsi. Adunarea esprime recunoscintia lui Bright pentru activitatea lui liberală de 25 ani.

TURCIA. Cestiunea creștina se apropia de fine, pentru că i-lipsește vietia. Tote fantanele de sucursu pentru insurgenti au secatu, și în urmarea ace'a a și capitulatu comandantele districtulu, și 500 familie musulmane se re'torcu în satele lor. În muntii Omalos s'au ținutu o adunare generală, spre a desbăte, ce e de facutu între cercustările de fatia, fiindu că refugiații în Syr'a, Milo și însu-si în Aten'a suferu lipse mari și întielescu închiaderea revoluției. În acést'a adunare s'au adusu concluzulu, să se trimită Zimbrakaki la Aten'a cu unu ultimatu, spre a face pre Greci'a să pasiescă activu în favorea lor, și să se ceară „pace separată“ cu port'a. Insurecțiunea dăra nu mai pote țien, de cătu câte-va septemane, de cum-va nu se schimba constelațiunea. Participarea Rusiei la acést'a rescolă e dovedită. În 14 l. tr. dirigatori'a d'în Cret'a a prinsu o pachetă cu hârtie importante, concepute de consululu rusescu.

E cunoscutu, că capulu preuțimeii musulmane a votatu sultanulu o adresa de multamire pentru reformele liberali. O parte a preuțimeii înse nu consentiesce cu aceea și vre să facă una contra-demunstratiune. Politia a împedecatu acestu scandalu. De atunci s'au formatu o reuniune de turci vechi, cari voiescu, să depună pre sultanulu și să pedepsesca pre ministri. Representantele Rusiei se reține de la tota manifestațiunea în privintia reformelor inaugurate, „pentru că Rusi'a nu vre să se amestece în afacerile portei“ pre cum dăse, cându lu-provoacă reprezentantele francescu și anglesu, să gratuleze sultanulu cu ei d'împreună. În Bosni'a să fia eruptu rescol'a în vr'o patru locuri.

ISPANIA. Brigantii s'au sporitu forte, încătu acum au curagiulu de a persecuta pre caletori și pana la portele capitalei, Madridu. Guvernulu e înatâtă de ocupatu cu sustinerea absolutismulu și cu înfrinerea tendințelor liberali, încătu nu-i vine a

odată însufletiesce, personifica abstractulu. Acést'a se face cu o putere originală în epitetu și verbu, împreună cu celelalte dezvoltări și adaogeri, precum d. e. dăce Macduff la Shakespeare: „scheletosulu omoru descepatu de lupu, sentinela care urlandu i-dă semnalulu, se scola și se duce ca o stachia la țiența lui; Cochetar'a zace în cadropu îmbracatu în haine de metasa; resboiulu se șurlesce și si-rangesce dintii în ochii blandi ai păcei“ etc. — D'în acestea se vede, că personificarea este totu acelu actu, prin care s'au nascutu diicii, cu singur'a deosebire, că personificarea remane numai o aperiția liberă estetică, pe cându creațiunile cele mai însemnate ale mitologiei s'au fipsatu în credința ca persoane reale. Cu tota fipsarea acestei personificări, totu-si ea a remasu necurmatu și în o forte mare abundența totodată și ca unu actu liberu poeticu, care cu atât se repetă mai desu și succedă usioru, cu cătu omenii se dedase și se invetiască pe personificarea de diei. Cei vechi posedu o fantasia atât de îndresnetia în însufletirea de concepte generale, precum abie s'ar' fi potutu asteptă de la linistea lor plastică. La Sofocle ajutoriulu are ochi voiosi, vorbele la Euripide și Asistofane au ochi nepretinosi, la Pindaru versulu, ce este în nascere, are fatia stralucitoră d'în departe; chiaru și sufletulu i se ascriu ochi, calumni'a are ochi ardietori, la Shakespeare jalusi'a este unu monstru cu ochi verdi. Oratiu încă are personificări forte fantastice, etc., grigea, carea se sue pe calu d'în deretulu calaretiulu.

Acestea juste și adunci ratiunaminte a celebrulu Vischer le vedem pe paginile amintite, 4—19, d'în critic'a dlui Maioreșcu ca proprie a le sale!

Relativu la observațiunile, ce le face dlui Maioreșcu a supr'a asemănării poetice, nu potu fi de acordu cu d-sa.

D'insulu dăce, că pre cum prin des'a întrebunțiere se tocescu monetele și se perde cliplulu și pajur'a exprimată pe ele, asiă d'în comparațiunile pre desu audite se șterge imaginea sensibilă și cu acést'a tota ratiunea lor de a fi.

(Va urmă.)

minte, sê rareasca bandele de hoti si briganti, cari cutriera tote satele si orasiele. Guvernulu cu atâtu e mai aspru fatia cu pres'a. Asiè mai de curundu a confiscatu diurnalulu progresistu „Novedad," de-sî acum de septemane intregu nu aduce articli originali, ci „d'in punctu de vedere de asigurare" se marginesce a reproduce numai d'in celelalte diurnale spaniole.

Varietati.

** (Principele Napoleonu in Vien'a.) Principele Napoleonu — precum amintisemu in num. trecut a ajunsu la Vien'a, unde fu primitu de ambasadorulu francescu si italianu si o multime de poporu, care se adunâ in unu numeru forte mare la otelulu „melulu albu" unde erâ incuarteratu principele. Ambasadorele Francei Grammont petrecundu-lu, a ramasu cu principele pana la 1/4 12 ore, si au cinatu la olalta. In 6, l. cur. inainte de amea-di principele a primitu pre cont. Uexküll, care-lu inscintia, câ M. S. imperatulu voiesce a-lu cercetâ. La 11 ore nainte de amea-di s'a presintatu Maiestatea Sa, conversandu cu principele mai bine de 3/4 ore. Politia a observatu cea mai mare atentiune fatia cu principele, câ-ci de-sî principiloru, cari caletorescu incognito nu li compete primire solemnâ si veghiare, politia totu-si s'a ingrigitu, ca principele sê aiba vigilia, inse nu de ostasi, ci de barbati de incedera.

** (Unu aparatulu nou in diet'a Ungariei pentru stringerea deputatiloru.) La tribuna presiedintelui dietei s'a facutu unu aparatulu, care sta in legatura cu mai multe clopotiele d'in antisiambru, buffet si chilibele laterali; apasandu aparatulu tote clopotielele suna, si atunci se vedi cum algera deputatii in casa. „Wanderer" dice, câ ar fi bine a introduce si in Vien'a acestu instrumentu. Ei bine, acum dar' nu remane altu ce-va, de câtu a inventâ, câ prin ce instrumente s'ar potè chiamâ la siedintie si deputatii d'in provincia si acei-a; cari numai arare-ori cerceteza diet'a. — Inventatoriulu ar trebui remuneratu d'in diurnulu acestoru deputati.

** (Una foia francesca despre Franciscu Deák.) Daca nu am cunosce tienut'a unoru foie straine, cari sunt gat'a a scrie pe langa tote guvernele, fia acele câtu de despotice, numai sê le platesca bine — ne amu mirâ si de articlulu foiei francesce „Revue des deux mondes" care in numerulu curinte alu sêu incarca cu laude pre Franciscu Deák, — pre compunatoriulu famosulu dualismu, si se exprima, câ ar' fi bine a se radica unu monumentu, in locul acel'a, unde e movil'a de incoronare. La acestea observeza „M. U." câ nu scie, câtu de costatu acest'a lauda pre guvernulu, si d'in ce fondu se remunereza zelosii laudatori; atât'a inse e adeveratu, câ aici acasa inca nu a propasitu nimenea cu atare propusetiune, de-sî s'au miscatu tote pietrele pentru popularizarea numelulu barbatu. In urma „M. S." adauge câ „Revue des deux mondes" precum se vede, nu scie proverbiulu „dupa apunere trebue laudata diu'a."

** (Principele Napoleonu e insotitu;) de coloneli Ragon, Ferri, Pisani; de Dr. Berenger, plenipotentiatulu in afacerile orientale, si de intendantele imperatului, Schäfer.

** (Conspiratiuni magiaro-polone.) „Politik" scrie, câ este dile s'au tienutu in Pest'a conferintie confidentiala intre politici mai eminenti ai poloniloru si magiariloru. Spre scopulu acest'a au calatoritu la Pest'a si câti-va membri d'in emigratiunea polona.

** (Fatia cu protestele francesci contr'a dârii de cupone) ministrulu de finantie Lonyai a dechiaratu, câ cuponele imprumutulu magiaru sunt scutite de acest'a dare.

** (Multumita publica.) Tenerimea romana de la gimnasiulu completu d'in Blasiu in 14 maiu, in ajunulu maretiei dile de 3/15 maiu, arangiâ unu concertu, cu venitululu curatu destinatu intru folosulu societâti de lectura a acelei-a. Venitululu totalu pana asta-di e 111 fl. 50 cr. v. a. Numele marinimosiloru contribuitori sunt: D'in ser'a de concertu: DD. C. Papfalvi can. metrop. 4 fl., Simione P. Mateiu arch. 1 fl., Basiliu Bianu 1 fl., An'a Negrutiu 1 fl., Paulu Bogdanu par. 2 fl., Kerekes Gábor 1 fl., Samoila Molnaru jud. c. 2 fl., Réz Mihály 1 fl., Albert Elek 1 fl., Pap László 1 fl., Ladislau Popu propr. 2 fl., Car. Benedek med. 2 fl., Car. Schieszel ap. 2 fl., Alesandru M. Micu prof. 1 fl. Alesandru Hossu 1 fl., Gedeonu Blasianu pref. 1 fl., Danielu Bretter 1 fl., Nicolau Moldovanu asos. 2 fl., Gregoriu Mihali can. 2 fl., Stefanu George 2 fl., Atanasiu Macelariu 50 cr., Basiliu Busosiu 50 cr., George Popa propr. 2 fl., Mendl Simon propr. 3 fl., Basiliu Crisianu prof. 1 fl., Nicolau Solomonu prof. 2 fl., Ioane Pinciu v. com. 1 fl., Ioane Gerasimu can. 1 fl., Dionisiu Rusu 1 fl., Simione Micu prof. 1 fl., Gotfridu Reichenberger med. 2 fl., Isidoru Albini 2 fl., Ioane Santu can. 1 fl., Vasiliu Bugneru 1 fl., Iulian'a Gruitia 1 fl., Alimpiu Blasianu prof. 1 fl., Ioane Ignatu protop. 1 fl., Ioane Crisianu 50 cr., Petru Grama 1 fl., Mihaila Popu 50 cr., George Macaveiu can. 1 fl., Vasiliu Ratiu prof. 1 fl., Iuliu Popu 50 cr., Arone Boeriu prof. 1 fl., Beniaminu Pülep neg. 2 fl., Danielu Mihály neg. 2 fl., N. Bemu contr. 1 fl., Ioane M. Moldovanu prof. 1 fl., Petru Solomonu prof. 1 fl., G. M. B. Schmal 2 fl., Paulu Marinu prof. 1 fl., Andreiu Marcu 2 fl., Ioane Fratila 1 fl., Nicolau Rusanu prof. 1 fl., Zacharie Branu par. 1 fl., Vasiliu Moldovanu jude prim. 1 fl., Alesandru Neagoie propr. 3 fl., v. a. Const. Alutanu canonicu 2 fl., 1 fl. s'a aflatu fâra numele contr. Afara de acesti-a au mai incursu d'in afara: De la Alb'a Carolina prin medilocirea onorab. d. c. r. capitanu Stefanu Borgo-

v. a. 11 fl., v. a. si anume de la Dd. Stefanu Borgovanu 2 fl., Ioane Margineanu supralocot. 1 fl., Nestoru Margineanu supraloc. 1 fl., Teodoru Popu locoten. 1 fl. Giorgie Popu preceptoru 1 fl. si d'in Ord'a de la Dd. Siandoru loc. pens. 5 fl., de la Muresiu Osiorheiu prin Dd. Ludovicu Ciato 4 fl., si anume de la Dd. Rudolfu Fagarasi 2 fl., Ioane Bardosi 1 fl., Demetriu Fagarasi jun. 1 fl. De la Ocenisior'a de la Dd. Demetriu Petricu par. 1 fl., de la Aiudu prin Dd. G. Popa 1 fl., de la Dd. Alesandru Velicanu, fl., d'in Bi'a de la Ioane Horsi'a par. 1 fl. D'in loco a mai incursu de la O. D. Teodoru Covrigu, propr. 10 fl., si de la Dd. Antoniu Vestimianu can. 1 fl. v. a. sum'a 111 fl. 50 cr. — Dandu aceste la publicitate, suscrisulu comitetu implinesce una detorintia placuta oferindu in numele tenerimei omagiulu celei mai profunde multumite publice toturoru Dloru contribuitori pentru marini mosele loru sacrificie; asemene onorab. Domnu Beniaminu Fülep negot. d'in locu, pentru bunetatea, carea a avutu-o dandu-ni sal'a pentru concertu gratis; precum si Dlu prof. de desemnu Paulu Marinu pentru tabloulu „Mortea lui Mihaiu Eroulu" depinsu cu multa elegancia, cu care benevol a ne infrumetia scen'a. Blasiu in 5 iuniu 1868. In numele comitetulu arangiatoriu. Artemiu P. Alecsi, m. p. presiedinte, Georgiu Ciortea, m. p. casariu.

** (Multumita publica.) Subscrisulu mi-implinesce cea mai placuta detorintia aducundu multumita publica urmatoriloru onorab. dd., pentru sum'a de 137 fl. v. a. cu care au binevoitu a mi-usiorâ estu tempu continuarea studioloru; anume Dd. Georgiu Popu jude orfanale si posesoru in Basesci 70 fl., v. a., Mihaiu Popu jude cerc. 20 fl., Atanasiu Blasianu 5 fl., Petru Popu iun. 5 fl., Sim. Popu 5 fl., Petru Popu sen. 2 fl., Lad. Versenyi 4 fl., Ioane Sabou 2 fl., Ioane Boitoriu 2 fl., Vas. Blidariu 2 fl., Dim. Tomsia 2 fl., Vas. Bancosiu 1 fl., Ioanu Petre 2 fl., Stefanu Lungu 2 fl., Gav. Popu 1 fl., Giorgiu Sabou 2 fl., Flor. Cutietu 1 fl., Dim. Boga 2 fl., Al. Ilutiu 1 fl., Mihaiu Branu 1 fl., Andreiu Simonea 2 fl., Mihaiu Brindusianu 2 fl. — Pest'a 10 iuniu, 1868. Andreiu Cosma juristu, in IV. anu.

** (Perceptiuni d'in vendiarea tabacului in a. 1867.) Perceptiunile pentru fabricatele de tabacu interne si esterne, vendute in tiera in a. 1867, facu sum'a de 52,704,833, fl. prin urmare (subtragendu 3,272,440 fl. pentru Veneti'a) cu 2,753,581 fl. adeca 5 1/2 % mai multu, de câtu in anulu preedinte. Daca vomu adauge la sum'a de 52,704,833 fl. sum'a de 602,375 fl. scoasa d'in vendiarea specialitatiloru de tabacu si sugâri; dupa aceea fabricatele de tabacu vendute in lun'a lui Decemvre 1867 in Sasoni'a si Prusi'a cu 24,615 fl. si respektive 31.553 fl. la olalta cu 56,218, apoi resulta perceptiune totala de 53,363,426 fl. asiè dara cu 3,412,174 fl. adeca 5 9/10 % mai multu, de câtu in a. 1866. Acestu resultatu favoraveru s'a mediu-loicitu prin vendiarea unei cantitati mai mari de sugâri fabricate in tiera. Consumulu sugareteloru duple a scadiutu cu 14,919,887 darabe, a virginieloru cu 5,083,077, a sugâriloru ordinare interne cu 3,156,616, a sugâriloru de Avan'a lit. cu B. 2,370,009 darabe. — Sugâri adeverate de Avan'a s'au vendutu cu 2,438,609 mai putiene. Scaritiarea cea mai mare se afla la Londre si Milare comune. Consumulu tabacului de fumatu s'a urcatu cu 1,173,358 funti de Vien'a mai multu, de câtu in anulu preedinte. Consumulu burnutulu scade si adeca cu 2249 centenarie de Vien'a.

** (Consulatu rusesu.) In Cernauti s'a infintiatu unu viceconsulatu rusescu. Viceconsululu Nazimov si-va incepe provisoricu functiunile; manifestatiunea oficiala se va face dupa primirea esecuturii.

** (Conferintia europena intrenationala in caus'a telegrafelor) se va deschide la 12 l. c. in Vien'a. Siedintiele voru fi publice. Se accepta vr'o 40 deputati la acest'a conferintia. — Romani'a inca are deputatulu sêu in person'a dlui Falcoianu, directorele generale alu postelor si telegrafelor d'in Romani'a.

** (Serbatoarea nationala de 3/15 maiu) s'a serbatu cu mare entusiasmu si la Saliste in locul numitu Mailatu cu cuventâri insuflatorie. Asemone, scrie „Gazet'a Trniei" serbara acestâ di maretia si invetiatorii d'in Saliste impreuna cu toti cei-a-lalti d'in intregu scaunulu Salistei si inca si cei ai scolei erariale d'in Orlatu, d'impreuna cu tota tenerimea scolaria a concernintiloru invetiatori, la care participara si câti-va romani d'in Sabiiu. Loculu serbarei fu padurea numita Bercu-rosiu la comun'a Sacelu, unde s'a adunatu o multime de 4-5000 suflete. A fostu intr'adeveru o serbare solemnâ, cu banchetu, strigâri de vivate, cantâri, jocuri, puscaturi etc.

Sciri electrice.

Vien'a, 9 iun. Cas'a deputatiloru a primitu astadi conformu propunerii comisiunei proieptulu de lege despre vendiarea bunuriloru de statu, si a aprobatu contragera unei detorie pendinti de 25 milioane, care va fi a se amortisa d'in vendiarea bunuriloru de statu pana la finea anulului 1869. Apoi a primitu in a trei'a cetire tratatulu de naigatiune inchiaiatu cu Angli'a.

Florenti'a, 9 iun. Camer'a a respinsu acelu articlu d'in legea dârei de venitu, care scutesce de darea

venitului hârțile de renta, sunatorie pre numele cutarui-a si se afla in strainetate.

München, 9 iun. Faimele foieloru d'in Parisu, cumcâ s'aru tramite in Landau ostiri prusesci, se demintiescu pre cale oficioasa, ca nescociri tendintiose.

Vien'a, 8 iuniu. Principele Napoleonu va remanè aici pana Sambata. Senatulu imperialu se inchiaia dupa trei septemane. Legea de armata nu se substerne casei.

Vien'a, 8 iuniu. In siedintia de asta-di a casei deputatiloru se primira urmatoriele resolutiuni: 1) Regimulu se provoca, sê substerna câtu de curendu unu proieptu pentru acoperirea deficitulu pre a 1868 pre calea contributiunii. 2) Pentru acoperirea deficitulu aniloru urmatori sê se eluce proiepte, despre reform'a dâriloru directe, despre urcarea dârei de sacharu si despre introducerea dârei de clase.

Berlinu, 7 iuniu. Regimulu prusescu chiama sub arme 55 batalione si 211 escadronu de garda nationala, spre a intari garnisonele d'in provinciile Rinului, Schleswig-Holsteinu si Anover'a.

Parisu, 7 iuniu. „Constitutionnel" tratandu despre conclusulu senatulu imperialu d'in Vien'a cu privire la proieptele finantiarie, regretaza, câ imprumutulu d'in 1865 nu s'a insiratu in categori'a hârțieloru de statu scutite de contributiune.

Bucuresci, 7 iuniu. Senatulu a votatu legea despre organizarea armatei cu 27 voturi contr'a 26. Negura anuncia in camera una intrepelatiune despre desarmarea gardei nationale d'in Bacâu.

Vien'a, 9 iuniu. Principele Napoleonu caletoresce Vineri la Prag'a. — Ministeriulu de resboiu dechiara, cu privintia la tabelele de sierbitiu ale oficiariloru, cari au trecut in armat'a honvediloru, câ n'a fostu nici una cauza, spre a primi in acele tabele espresiuca: armat'a rebeliloru.

Vien'a, 9 iuniu. „Volksfreund" scrie: Meysenburg a avutu audiintia la pap'a in 1 maiu. Pap'a si-a exprimat adenc'a dorere, câ tocmai Austri'a a comisu una frangere de tratatu atâtu de eclatanta. „Volksfreund" constateza, ca Haynald a predatu papei doue epistole.

Berlinu, 8 iuniu. Regimulu va propune dieti imperiale unu proieptu despre unu imprumutu pentru scopurile marinei.

Parisu, 9 iuniu. Conte Stackelberg, ambasadorulu Rusiei, predede eri imperatului creditiva sa cu urmatoriele cuvinte: Eu voiu implini numai vointia espresa a suveranului meu, candu mi-voiu dà tota silintia, a intretienè relatiunile de amicitia sustatorie intre Francei'a si Rusi'a, cari se baseza pre interesele reciproce, si cari dorescu ambele natiuni a le desvolta. — Imperatulu respunde: Ambasadorii imperatului Alesandru sunt totu-deun'a sicuri, a aflâ la mine una primire preventoria. Me fericitezu, câ imperatulu a alesu una personalitate, care mi-e cunoscuta de multu, si care a lasatu intre noi cele mai bune rescintie. Nu me indoiescu, ca dni'a ta vei concurge a sustienè relatiunile de amicitia sustatorie intre Rusi'a si Francei'a, pe cari punu celu mai mare pondu.

Petruburgu, 9 iuniu. Diurnalulu de Petruburgu publica unu cerculariu a lui Gortschakoff despre referatulu ministrulu de resboiu cu privintia la armele de esplosiune: Tiarulu considera de detorintia sa, a minuâ dupa potintia elementulu de resboiu, si consentiesce cu parerea ministrulu de resboiu, care recunosce neadmisibilitatea armelor de esplosiune contr'a obiectelor viue, si demanda diplomatiei rusesci, sê puna in lucrare o conventiune in sensulu acest'a cu celelalte staturi.

Vien'a, 10 iuniu. „Pres'a" de asta-di anucia dupa sciri d'in Rom'a: Pap'a nu va aminti in aloctiunea sa mai de aproape cestiunea concordatului.

Parisu, 10 iuniu. Diurnalulu „Constitutionnel" scrie despre demunstratiunile intemperate in Lusemburgu, in favornlu anesârce câtra Francei'a: Demunstratiunile sunt forte doreroase, pusetiunea Lusemburgului e regulata prin conferintia de la Londra. De atunci n'a intreventiu nemica, ce aru potè aduce la indoiela, cum câ dorintia toturoru guverneloru aru fi a sustienè una suatiune regulata.

Proprietariu, redactoru respunditoriu si editoriu:
ALESANDRU ROMANU.